

Hiekkaleikit ja niiden yhteydet 0–8- vuotiaiden lasten terveyteen ja kehitykseen: systemaattinen katsaus

Susanna Iivonen¹; Titta Kettukangas¹; Anne Soini² ja Helena Viholainen²

**¹ Itä-Suomen yliopisto, Filosofinen tiedekunta; ² Jyväskylä yliopisto,
Kasvatustieteiden ja psykologian tiedekunta**

Tarkoitus: Syntetisoida näyttöä yhteyksistä hiekkaleikkien ja 0–8-vuotiaiden lasten terveyden ja kehityksen välillä

Hiekkaleikit

Noudatetut julkilausumat ja protokollan rekisteröinti

PRISMA 2020 (Page ym. 2021)
PRISMA-P (Moher ym. 2015)
PROSPERO (CRD42021253852)
Protokollajulkaisu (Iivonen ym. 2021)

Tutkimusten sisäänottokriteerit

0-8-vuotiaat lapset
Hiekkaympäristöt ja -materiaalit
Kaikki lapsen tason tulokset
Vertaisarvioitu raportti, ei aikarajausta

Hakustrategia ja seulonta:

Termit: "children" AND "sand play"
8 tietokantaa
Viimeisin haku 2/2023
Yksi tutkija seuroi otsikot ja tiivistelmät,
kaksi tutkijaa kokotekstit itsenäisesti

Tutkimusten laadunarviointi:

Arviointityökalut eri tutkimusasetelmille
(National Heart, Lung and Blood Institute 2021)
Kaksi tutkijaa arvioi jokaisen raportin itsenäisesti

Synteesi:

Tutkimusten ryhmittely (altistumiskonteksti, terveyden/kehityksen osa-alue)
Taulukointi (tutkimusten piirteet, tutkimuslöydökset)
Synteesi ilman meta-analyysia perustuen vaikutussuuntaan ("effect direction") (McKenzie & Brennan 2023)

Seulonta tuotti 17 tutkimusta

684 lasta

- Ikä: 2–8 vuotta
- Sukupuoli: 329 poikaa / 298 tyttöä
- Lapset varhaiskasvatuksessa: 232
- Tukea tarvitset lapset: 222

Hiekkaleikkikontekstit tutkimuksissa

Varhaiskasvatuksen kontekstin tutkimukset: 8

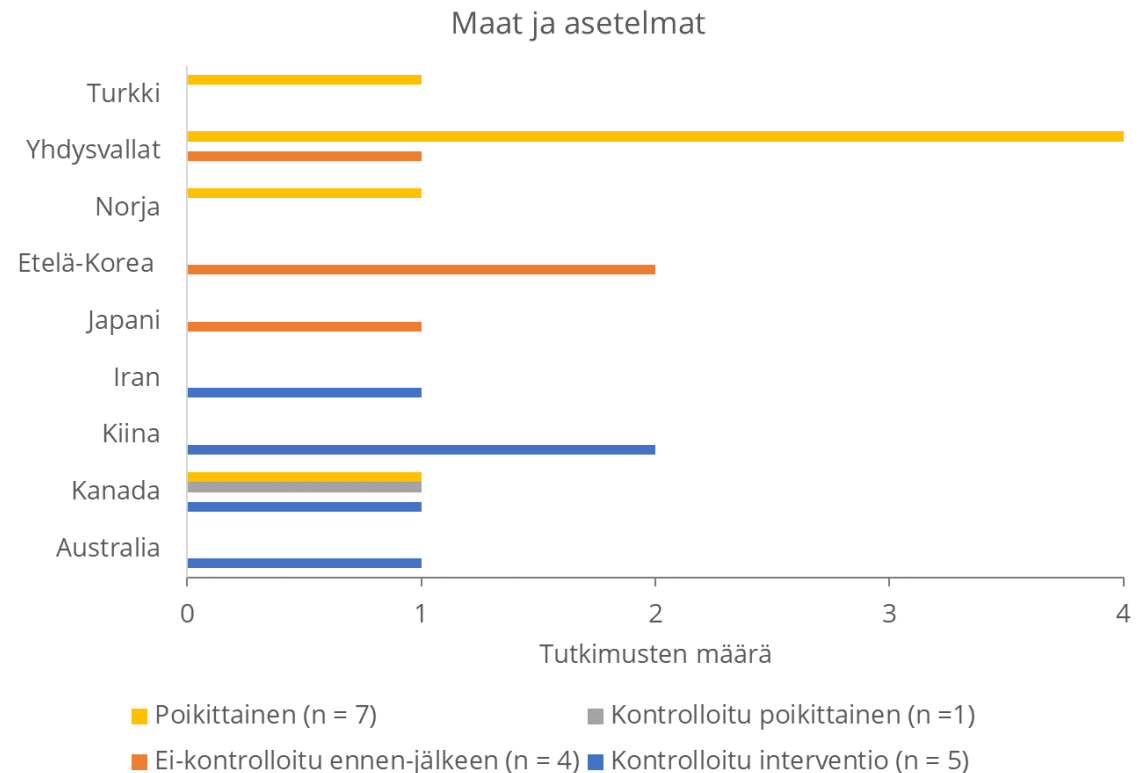
- Hiekkalaatikoita ja hiekkaa pihalla

Vapaa-ajan kontekstin tutkimukset: 2

- Leikkikenttien hiekkaa

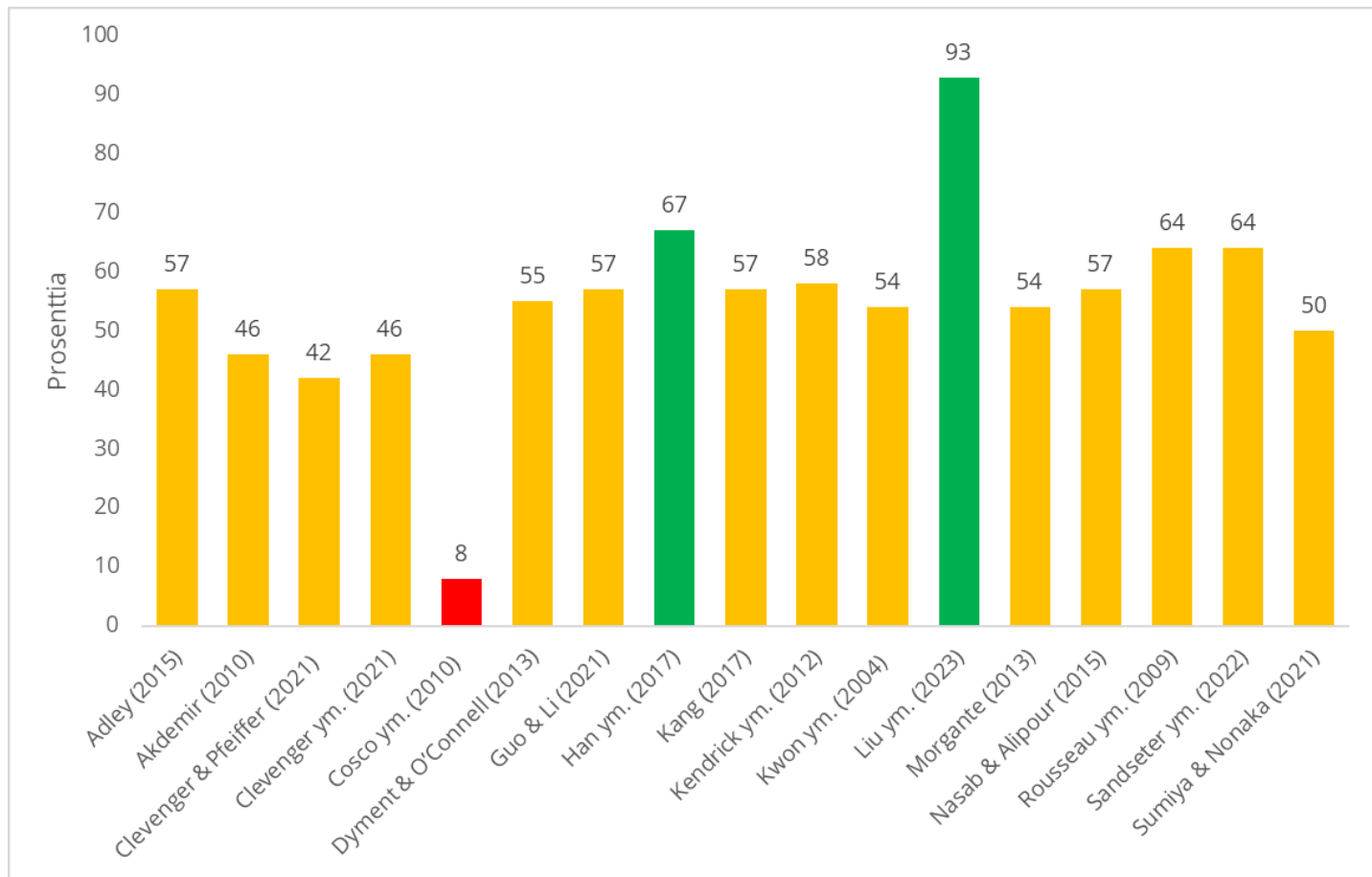
Kuntoutuskontekstin tutkimukset: 7

- Hiekkaleikkiterapioita (10-20 x 45-60 min)
- Hiekkaleikkiterapiapöytiä

Tutkimusten laatu prosentteina

neljällä eri NHLBI -työkalulla (NHLBI 2021) arvioituna

Vihreä = matala harhan riski
(laatuprosentti 67-100%)

Oranssi = kohtalainen harhan riski
(laatuprosentti 34-66%)

Punainen = suuri harhan riski
(laatuprosentti 0-33%)

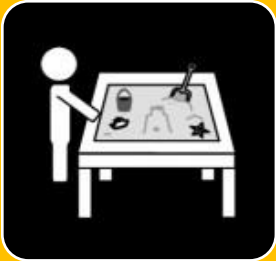
Tutkimus	Ase- telma	Fyysinen terveys tai kehitys			Kognitiivinen kehitys		Sosioemotionaalinen kehitys		
		Fyysinen aktiivisuus	Fyysinen leikki	Terveys- tulokset	Leikin kognitio	Vähemmän kognitiivisia haasteita	Sosiaalisuus leikissä	Vähemmän sosioemotionaali- sia haasteita	
Varhaiskasvatuksen konteksti									
Sandseter ym. 2022	Poik		◄► ₄		▼ ₂	Merkitestin p-arvo = 0.50			
Kendrick ym. 2012	Poik						▲ _a Ku		
Dyment & O'Connell 2013	Poik		◄► ₂		◄►		◄► ₂		
Morgante 2013	Poik				▲ ₂ Ku ₂				
Sumiya & Nonaka 2022	E-J	▲	Merkitestin p-arvo = 0.75						
Clevenger ym. 2021	E-J	◄► ₂ Ku ₂							
Clevenger & Pfeiffer 2021	Poik	▼							
Cosco ym. 2010		◄► ₆							
Vapaa-ajan konteksti									
Kwon ym. 2004	K-Poik			▼ ₃					
Akdemir 2010	Poik			◄►					
Kuntoutuskonteksti									
Liu ym. 2023	KI							▲ ₂	
Han et al. 2017	K-E-J							▲ ₃	
Rousseau ym. 2009	K-E-J							▲ ₆	
Adley 2012	E-J				▲			Merkit- testin p- arvo = 0.016	
Guo & Li 2021	KI								▲ ₈
Kang 2021	E-J						◄► ₃		▲
Nasab & Alipour 2009	K-E-J								▲

Tärkeimmät tulokset

Varhaiskasvatuksen kontekstissa

- Tilastollisesti ei-merkitsevä ($p = 0.75$) negatiivinen tai epäselvä yhteys hiekkalaatikkoleikkien ja lasten fyysisen aktiivisuuden välillä

Kuntoutuskontektissa

- Tilastollisesti merkitsevä ($p = 0.016$) positiivinen yhteys hiekkaleikkiterapioiden ja sosio-emotionaalisen kehityksen haasteiden välillä

- Rajoittavatko hiekkainen alusta, hiekkaleikkivälineet sekä hiekkalaatikoiden koko ja muoto lasten fyysistä aktiivisuutta? (esim. Cosco ym. 2010)
- Voidaanko hiekkaleikkivälineitä, hiekkalaatikon ja ympäröivän pihan elementtejä muuttaa fyysistä aktiivisuutta lisäävämmiksi? (esim. Sumiya & Nonaka 2022)
- Hiekkaleikkiterapia auttaa lapsia ilmaisemaan vaikeasti sanallistettavia tunteitaan ja käsittelemään vaikeita kokemuksiaan turvallisessa ympäristössä (Roesler 2019).
- Tunteiden tunnistaminen, kokeminen ja ilmaiseminen toteutuu lapselle luontaisessa toiminnassa eli leikissä (esim. Liu ym. 2023).

Katsaukseen hyväsytyt tutkimukset

Adley, M. (2016). *Peer-Mediated Sandplay and Symbolic Play in Children with Autism Spectrum Disorder* (Doctoral dissertation). Antioch University. <https://aura.antioch.edu/etds/284/>

Akdemir, C. (2010). Visceral larva migrans among children in Kütahya (Turkey) and an evaluation of playgrounds for T. canis eggs. *The Turkish Journal of Pediatrics*, 52(2), 158–162.

Clevenger, K. A., Erickson, K. T., Grady, S. C., & Pfeiffer, K. A. (2021). Characterizing preschooler's outdoor physical activity: The comparability of schoolyard location- and activity type-based approaches. *Early Childhood Research Quarterly*, 56, 139–148. <https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2021.03.012>

Clevenger, K. A., & Pfeiffer, K. (2021). Teacher-report of where preschool-aged children play and are physically active in indoor and outdoor learning centers. *Journal of Early Childhood Research, Journal Article*. <https://doi.org/10.1177/1476718X211033641>

Cosco, N. G., Moore, R. C., & Islam, M. Z. (2010). Behavior mapping: A method for linking preschool physical activity and outdoor design. *Medicine & Science in Sports & Exercise*, 42(3), 513–519. <https://doi.org/10.1249/MSS.0b013e3181cea27a>

Dyment, J., & O'Connell, T. (2013). The impact of playground design on play choices and behaviors of pre-school children. *Children's Geographies*, 11(3), 263–280. <https://doi.org/10.1080/14733285.2013.812272>

Guo, J., & Li, D. (2021). Effects of image-sandplay therapy on the mental health and subjective well-being of children with autism. *Iranian Journal of Public Health*, 50(10), 2046–2054.

Han, Y., Lee, Y., & Suh, J. H. (2017). Effects of a sandplay therapy program at a childcare center on children with externalizing behavioral problems. *Arts in Psychotherapy*, 52, 24–31. <https://doi.org/10.1016/j.aip.2016.09.008>

Kang, H.-J. (2017). Supportive music and imagery with sandplay for child witnesses of domestic violence: A pilot study report. *Arts in Psychotherapy*, 53, 72–79. <https://doi.org/10.1016/j.aip.2017.01.009>

Kendrick, A., Hernandez-Reif, M., Hudson, C., Jeon, H.-J., & Horton, C. (2012). Coding group behaviours for preschool children in the playground and the effects of teachers' proximity on preschool children's playground behaviours. *Early Child Development & Care*, 182(6), 665–682. <https://doi.org/10.1080/03004430.2011.569544>

Kwon, E., Zhang, H., Wang, Z., Jhangri, G. S., Lu, X., Fok, N., Gabos, S., Li, X., & Le, X. C. (2004). Arsenic on the hands of children after playing in playgrounds. *Environmental Health Perspectives*, 112(14), 1375–1380. <https://doi.org/10.1289/ehp.7197>

Liu, G., Chen, Y., Ou, P., Huang, L., Qian, Q., Wang, Y., He, H.-G., & Hu, R. (2023). Effects of Parent-Child Sandplay Therapy for preschool children with autism spectrum disorder and their mothers: A randomized controlled trial. *Journal of Pediatric Nursing*, 71, 6–13.

Morgante, J. D. (2013). Ecological resources affect children's play. *Canadian Journal of Behavioural Science / Revue Canadienne Des Sciences Du Comportement*, 45(2), 115–123. <https://doi.org/10.1037/a0032082>

Nasab, H. M., & Alipour, Z. M. (2015). The effectiveness of Sandplay Therapy in reducing symptoms of separation anxiety in children 5 to 7 years old. *Journal of Educational Sciences & Psychology*, 5(1).

Rousseau, C., Benoit, M., Lacroix, L., & Gauthier, M. (2009). Evaluation of a sandplay program for preschoolers in a multiethnic neighborhood. *Journal of Child Psychology & Psychiatry*, 50(6), 743–750. <https://doi.org/10.1111/j.1469-7610.2008.02003.x>

Sandseter, E. B. H., Storli, R., & Sando, O. J. (2020). The dynamic relationship between outdoor environments and children's play. *Education*, 3-13(50), 97-110. <https://doi.org/10.1080/03004279.2020.1833063>

Muut esitelmässä viitatus lähteet

Human Early Learning Partnership & Commission on Social Determinants of Health. (2007). *Early child development: A powerful equalizer: Final report for the World Health Organization's Commission on the Social Determinants of Health.* / Prepared by Arjumand Siddiqi, Lori G. Irwin, Dr. Clyde Hertzman. WHO IRIS. <https://apps.who.int/iris/handle/10665/69729>

livonen, S., Kettukangas, T., Soini, A., & Viholainen, H. (2021). Sand Play for 0-8-Year-Old Children's Health and Development: A Systematic Review Protocol. *International journal of environmental research and public health*, 18(19), 10112. <https://doi.org/10.3390/ijerph181910112>

McKenzie J.E., Brennan, S.E. (2023). Chapter 12: Synthesizing and presenting findings using other methods. Teoksessa J.P.T. Higgins, J. Thomas, J. Chandler, M. Cumpston, T. Li, M.J. Page & V.A. Welch (toim.), *Cochrane Handbook for Systematic Reviews of Interventions version 6.3 (updated February 2022)*. Cochrane, 2022. www.training.cochrane.org/handbook

Moher, D., Shamseer, L., Clarke, M., Ghersi, D., Liberati, A., Petticrew, M., ... & Stewart, L. A. (2015). Preferred reporting items for systematic review and meta-analysis protocols (PRISMA-P) 2015 statement. *Systematic reviews*, 4(1), 1-9. <https://doi.org/10.1186/2046-4053-4-1>

National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine. 2015. *Transforming the Workforce for Children Birth Through Age 8: A Unifying Foundation*. Washington, DC: The National Academies Press. <https://doi.org/10.17226/19401>

National Heart, Lung, and Blood Institute (NHLBI) (2021). Study quality assessment tools. <https://www.nhlbi.nih.gov/health-topics/study-quality-assessment-tools>

Page, M.J., McKenzie, J.E., Bossuyt, P.M., Boutron, I., Hoffmann, T.C., Mulrow, C.D., Shamseer, L., Tetzlaff, J.M., Moher, D. (2021). Updating guidance for reporting systematic reviews: Development of the PRISMA 2020 statement. *Biomedical Journals*, 372(n71), <https://doi.org/10.1136/bmj.n71>

Roesler, C. (2019). Sandplay therapy: An overview of theory, applications and evidence base. *The arts in Psychotherapy*, 64, 84-94.

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Susanna Iivonen, LitT, dos.
Yliopistonlehtori
Itä-Suomen yliopisto,
Soveltavan kasvatustieteen
ja opettajankoulutuksen
osasto

Titta Kettukangas, KT
Yliopistonlehtori
Itä-Suomen yliopisto,
Soveltavan kasvatustieteen
ja opettajankoulutuksen
osasto

KIITOS!

UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Anne Soini, TtT
Yliopistonopettaja
Jyväskylän yliopisto
Kasvatustieteiden ja
psykologian tiedekunta,
Kasvatustieteiden laitos

Helena Viholainen, KT, dos.
Yliopistonlehtori
Jyväskylän yliopisto
Kasvatustieteiden ja
psykologian tiedekunta,
Kasvatustieteiden laitos